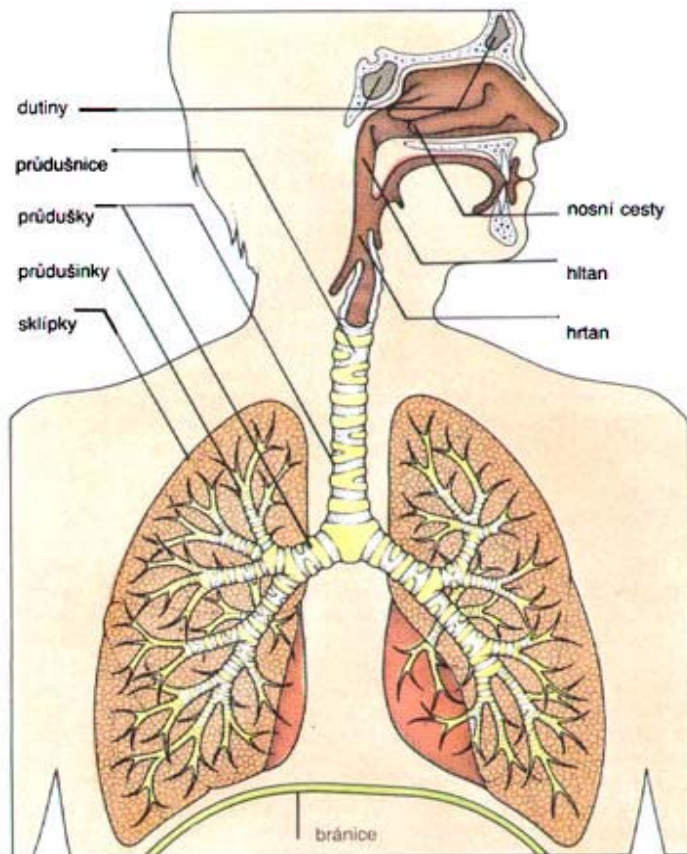

Ovzduší a zdraví (3.část) dýchací soustava

Vážení čtenáři,

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě Vám předkládá další ze seriálu článků na téma „Kvalita ovzduší a ochrana zdraví v Moravskoslezském kraji“. Tato třetí část je věnována dýchací soustavě.

Dýchací soustava člověka představuje soustavu orgánů, která zajišťuje výměnu plynů mezi krví a vnějším prostředím. K dýchací soustavě patří dýchací cesty (nosní dutina, nosohltan, hrtan, průdušnice a průdušky) a plíce.

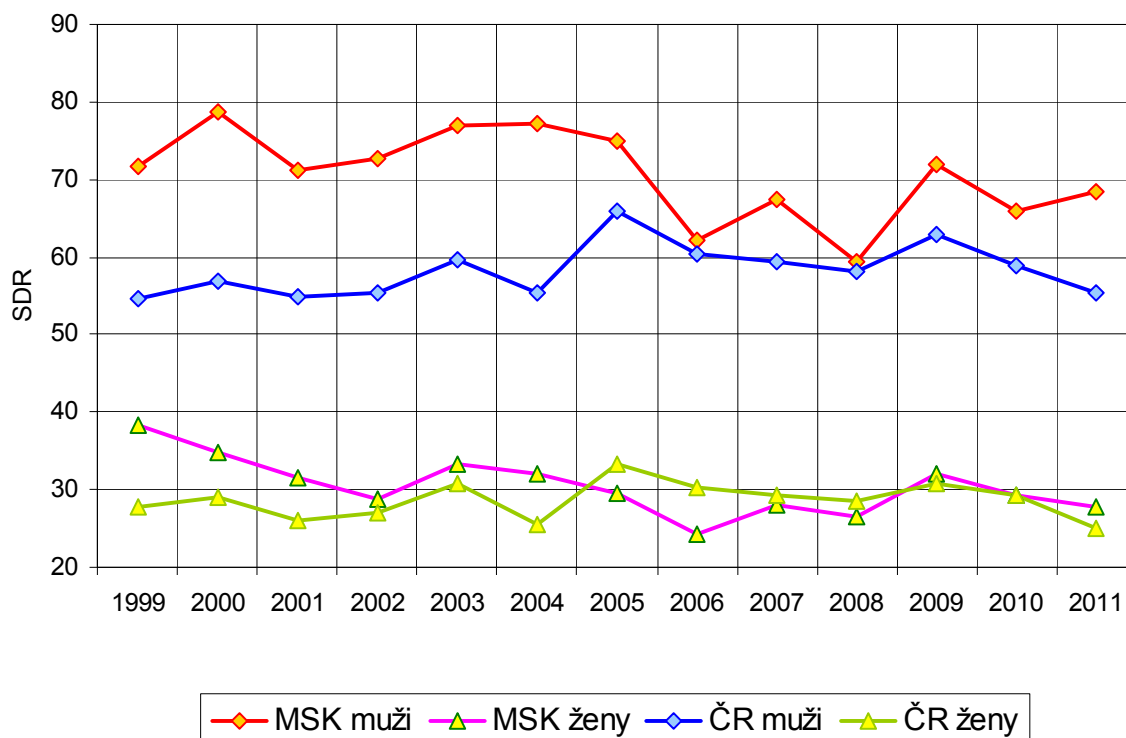

Jak bylo uvedeno v minulé části, jedním z nejvýznamnějších zdravotních ukazatelů je tzv. standardizovaná úmrtnost (SDR). Je charakterizována jako teoretická intenzita úmrtnosti v reálné populaci přepočítávaná na 100 000 osob ve vztahu k věkové struktuře populace.

Standardizovaná úmrtnost – dýchací soustava – zdroj ÚZIS

rok	MSK		ČR	
	muži	ženy	muži	ženy
1999	71,7	38,2	54,5	27,8
2000	78,6	34,7	56,8	29,0
2001	71,2	31,5	54,8	26,1
2002	72,6	28,8	55,5	27,1
2003	77,0	33,2	59,6	30,8
2004	77,2	32,0	55,4	25,4
2005	74,9	29,6	65,8	33,4
2006	62,2	24,2	60,3	30,3
2007	67,3	28,0	59,4	29,3
2008	59,3	26,6	58,1	28,6
2009	72,0	32,1	63,0	30,9
2010	65,8	29,3	58,9	29,2
2011	68,5	27,8	55,3	25,1

SDR nemoci dýchací soustavy

Z tabulky a grafu vyplývá, že hodnota standardizované úmrtnosti s ohledem na dýchací soustavu vykazuje od roku 1999 v našem kraji mírný pokles, tedy pozitivní trend, v rámci České republiky se naopak jedná o trend mírně rostoucí. Hodnoty SDR v MS kraji jsou však stále vyšší než činí průměr ČR, což platí zejména u mužské části populace, kde lze od roku 2005 pozorovat poměrně nevyrovnaný vývoj (rozdíl v roce 2008 činil 1,2, v roce 2011 však 13,2). V případě ženské části populace lze trend charakterizovat jako setrvalý s tím, že v letech 2005 až 2008 byla situace v MS kraji příznivější než v rámci ČR.

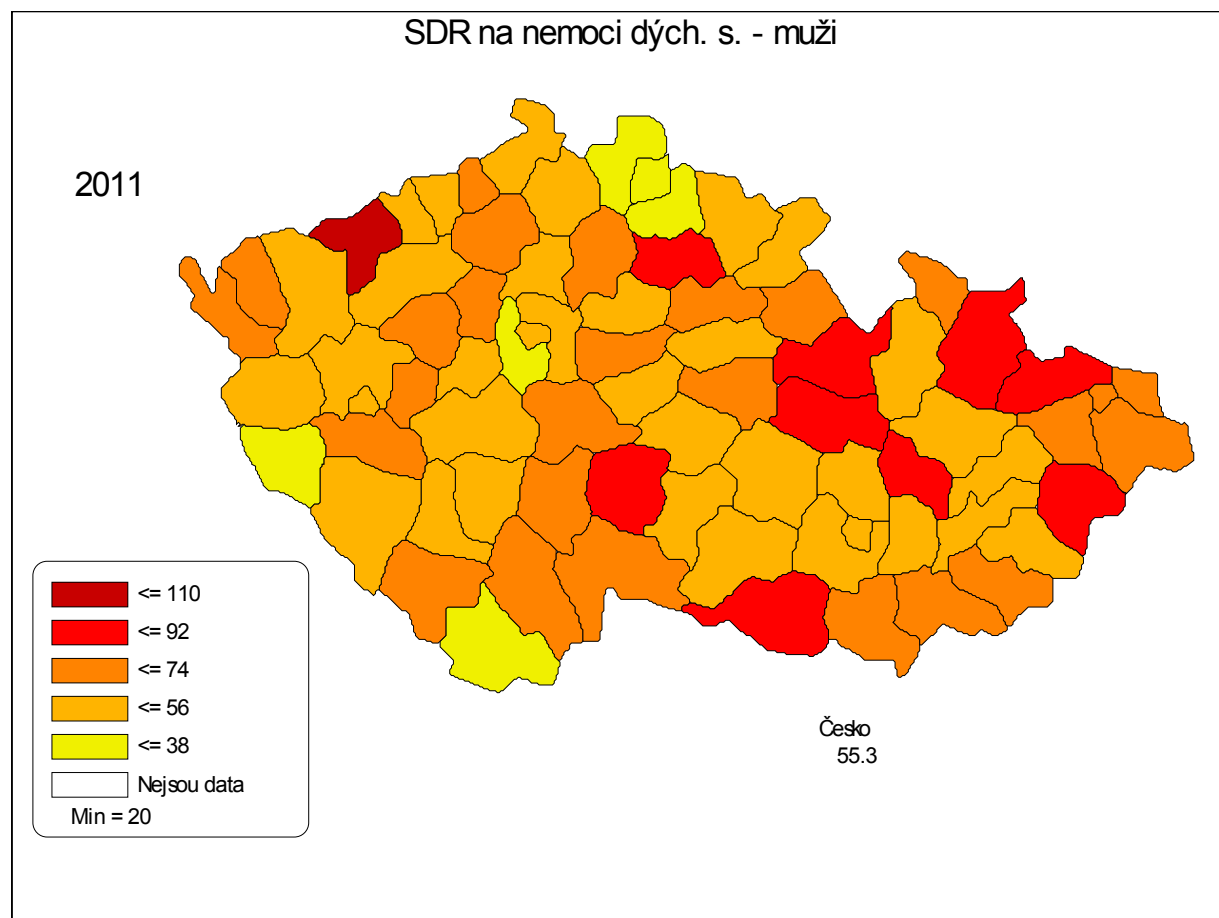
V následujících tabulkách a kartogramech je uvedena situace v MS kraji dle jednotlivých okresů v roce 2011. Nejméně příznivá situace je u mužů i u žen v okrese Bruntál.

muži

Bruntál	79,0
Frýdek-Místek	70,3
Karviná	59,9
Nový Jičín	62,1
Opava	74,6
Ostrava	71,0

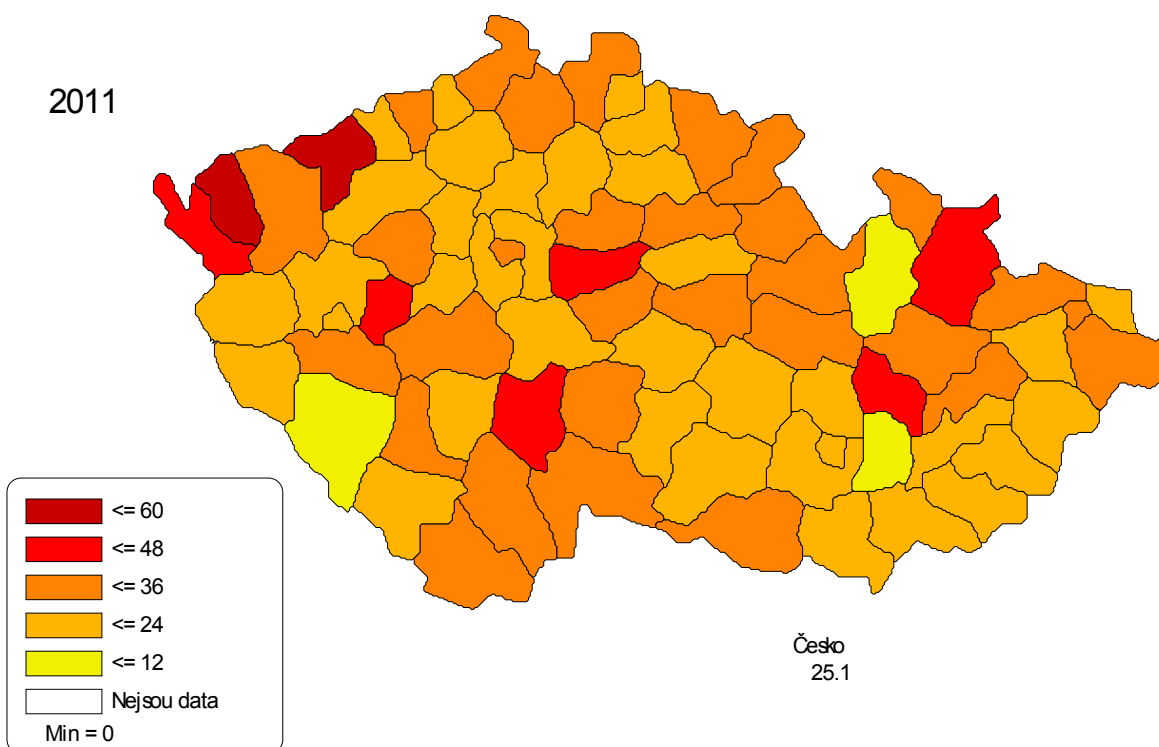
ženy

Bruntál	37,2
Frýdek-Místek	26,8
Karviná	21,4
Nový Jičín	19,3
Opava	32,2
Ostrava	31,9

SDR na nem. dých. s. - ženy

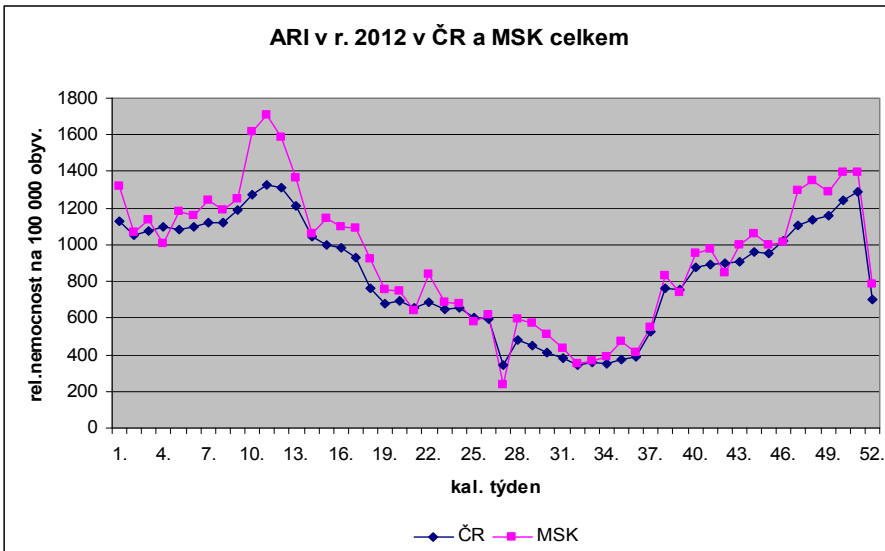
2011

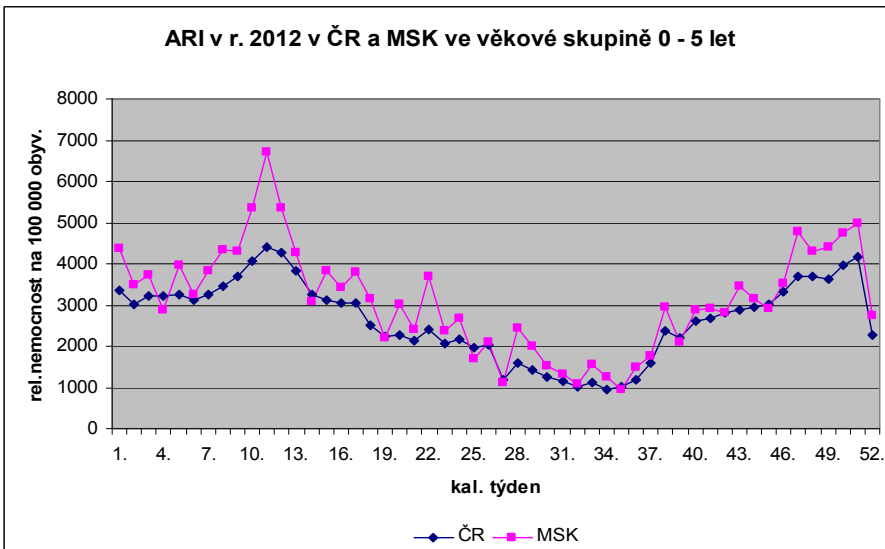
Akutní respirační onemocnění – zdroj KHS

Jak vyplývá z následujících grafů nejvíce případů akutních respiračních onemocnění v roce 2012 se projevilo v průběhu 9. až 13. týdne s maximem v 10. a 11. týdnu, kdy byla překročena hranice vyznačující epidemický výskyt (1.600 případů/100 tis. obyv.). Nejméně příznivá situace byla ve věkové skupině dětí 0 až 5 let. Relativní počty případů zaznamenané v MS kraji dle jednotlivých týdnů byly vesměs vyšší než činí průměr ČR, a to jak v hodnocení celku, tak ve věkové skupině dětí 0 až 5 let.

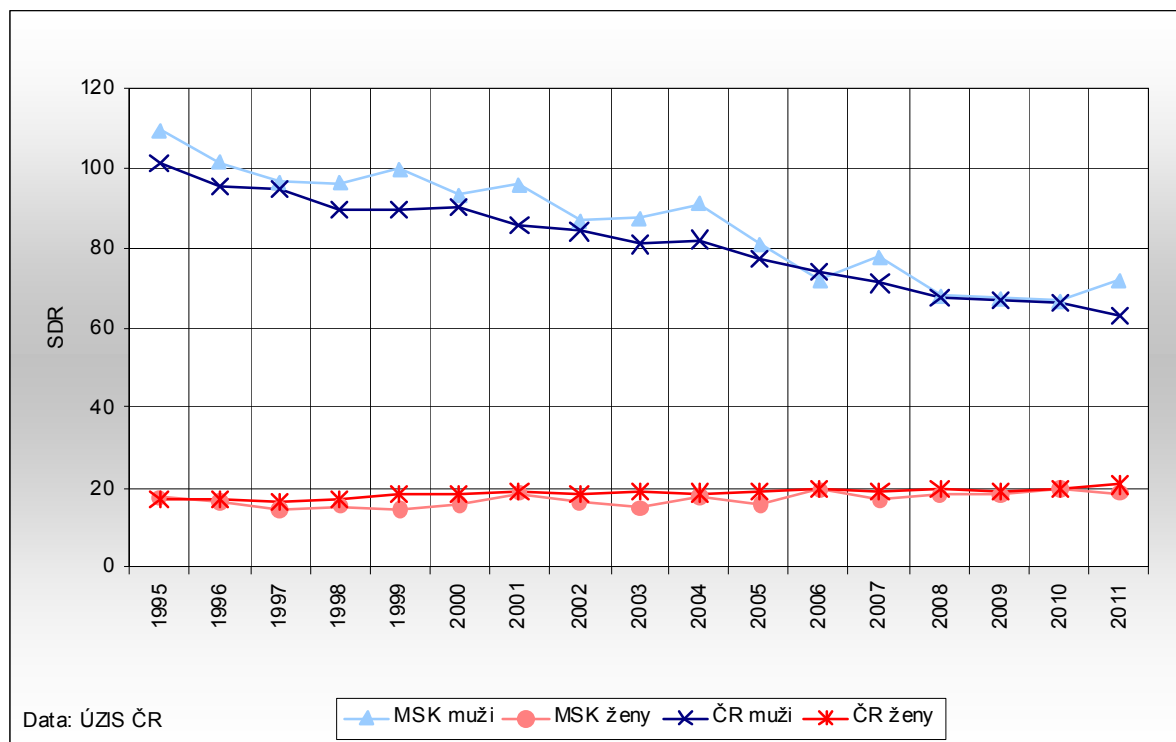
ARI v r. 2012 v ČR a MSK celkem

ARI v r. 2012 v ČR a MSK ve věkové skupině 0 - 5 let

Úmrtnost na zhoubné novotvary průdušnice, průdušek a plic (C33, 34) – zdroj ÚZIS

Z grafu vyplývá, že úmrtnost na zhoubné novotvary dýchacího ústrojí u mužů v MS kraji je nepatrně vyšší než v rámci celé České republiky, z dlouhodobého pohledu se situace vyvíjí pozitivně, zaznamenáváme pokles. U ženské části populace je úmrtnost v MS kraji srovnatelná s ČR, tendence je naopak nepříznivá, dochází k pozvolnému nárůstu.

Série článků bude pokračovat dalšími příspěvky, následovat bude hodnocení vybraných zdravotních ukazatelů zaměřených na oběhovou soustavu.